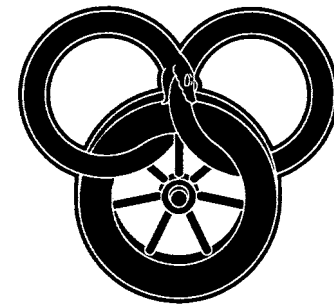

KRUNA MAČEVA

DEO DRUGI

Sedma knjiga u serijalu Točak vremena

ROBERT DŽORDAN

Prevela
Slavica Bogić-Mijović

■ Laguna ■

Naslov originala

Robert Jordan

Crown Of Swords

Book Seven of The Wheel of Time

Copyright © 1996 by Robert Jordan

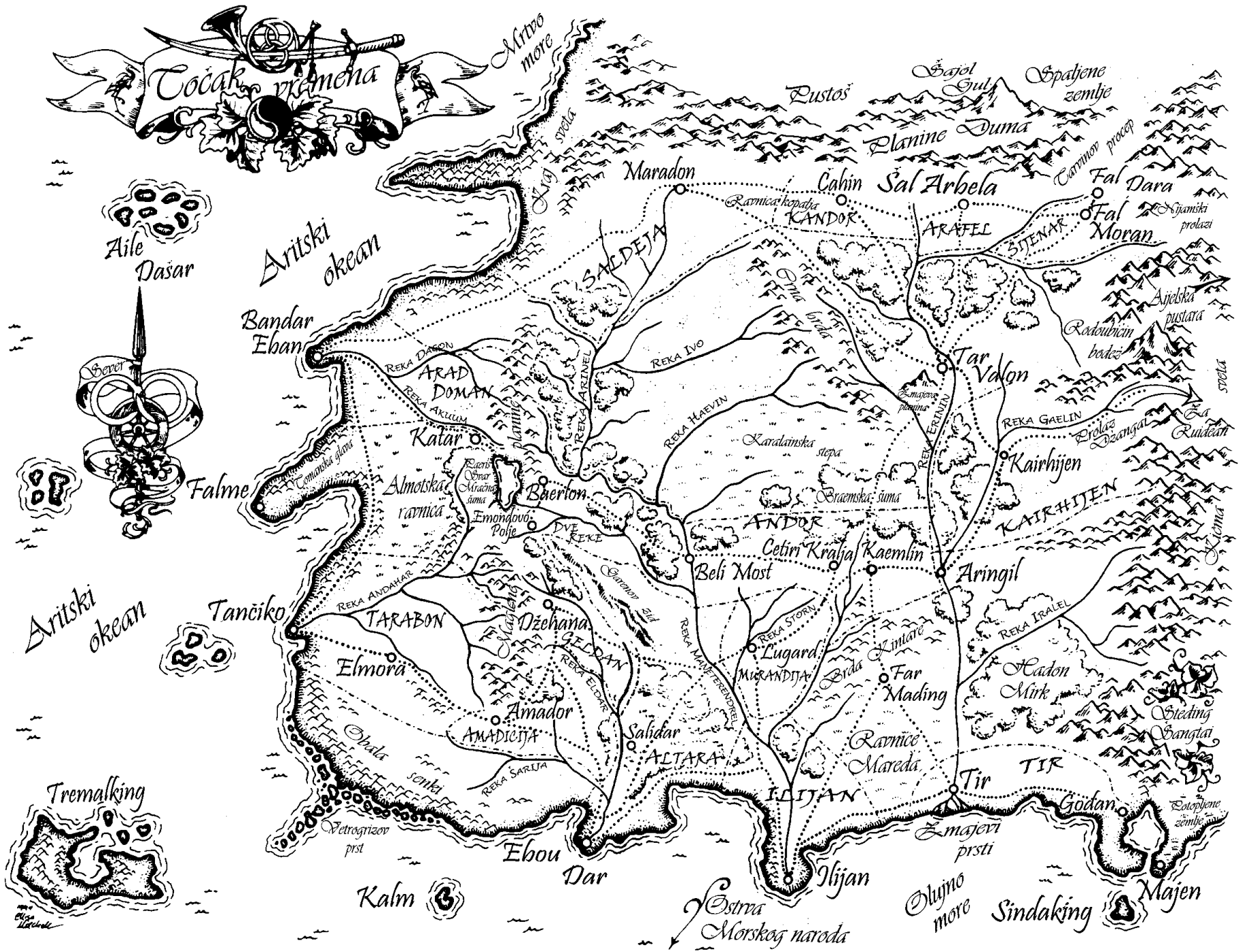
Cover Copyright © Sweet, Darrell via Agentur Schlück, GmbH

Translation Copyright © 2008 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Posvećeno
Harijeti, koja to ponovo zaslužuje.*

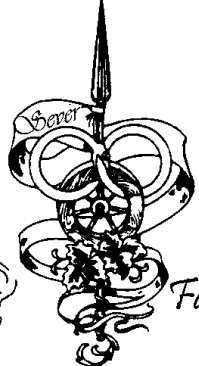
Ne može biti zdravlja među nama, niti rasta ičega dobrog, jer zemlja je jedno s Ponovorođenim Zmajem, a on je jedno sa zemljom. Duša vatre, srce stene, s ponosom pokorava a ponos pokornosti primorava. Planine zaziva da kleknu, mora da se uklone, a sama nebesa da se poklone. Molite se da srce stene pamti suze, a duša vatre ljubav.

– Zmajska proročanstva – iz mnogo osporavanog prevoda pesnika Kjera Termendala od Šiota objavljenog verovatno između 700. i 800. s.g.

Tocak vremena

Aile Dasar

Aritski okean

Tanciko

Kalm

Ostria Morskog naroda

Olujno more

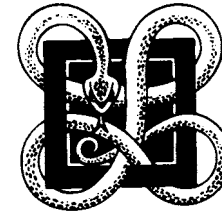
Sindaking

Majen

GLAVA

20

Šare u šarama

Puna prezira, Sevana je posmatrala svoje prašnjave pratilje koje su sedele s njom u krugu na maloj čistini. Gotovo sasvim ogolele grane nad njihovim glavama davale su nešto hlada; mesto gde je Rand al'Tor se jao smrt ležalo je više od stotinu milja ka zapadu, a opet, oči drugih žena nemirno su plutale kao da se još uvek obaziru preko ramena. Bez šatora za znojenje nijedna nije mogla propisno da se očisti, ništa više osim da brzo umiju lice i operu ruke na kraju dana. Osam malih srebrnih šolja, rasparenih, stajalo je pored nje na mrtvom lišću, a srebrni vrč, pun vode, bio je ulubljen tokom povlačenja.

„Ili nas Kar'a'karn ne prati“, iznenada reče ona, „ili nije uspeo da nas pronađe. Odgovara mi i jedno i drugo.“

Neke od njih i stvarno poskočiše. Tion, okruglog lica, potpuno je pobledela, a Modara ju je tapšala po ramenu. Modara bi možda bila i lepuška-sta samo kada ne bi bila toliko visoka i kada ne bi većito pokušavala da se majčinski ponaša prema svakome ko se našao u njenoj blizini. Alaris je suviše napadno ispravljala suknje koje su već bile uredno raširene oko nje, pokušavajući da ne primećuje ono što nije želela da vidi. Merijine tanke usne opustiše se nadole, ali ko bi mogao da pogodi je li to bilo zato što su ostale

otvoreno pokazivale strah, ili zbog Kar'a'karna, ili zbog njenog sopstvenog straha? Imale su razloga da strepe.

Dva su puna dana od kada se vodila bitka, a manje od dvadeset hiljada kopalja ponovo se okupilo oko Sevane. Terava i većina Mudrih koje behu na zapadu još uvek su nedostajale, uključujući sve ostale koje su bile povezane s njom. Neki od odsutnih sigurno su se probijali ka Rodoubičinom bodežu, ali koliko je bilo onih koji nikada više neće videti izlazak sunca? Niko nije pamtio takav pokolj, toliko mrtvih za tako kratko vreme. Čak ni alga'đ'sivai nisu istinski bili spremni da u skorije vreme ponovo zaplešu s kopljima. Bilo je razloga za strah, ali nijednog da se on javno pokazuje, da se srce i duša očitavaju na licu kao kod nekog mokrozemca, otvoreno i razgoličeno, naočigled svima.

Činilo se da Rijle uviđa makar toliko. „Ako ćemo da radimo ovo, hajde da to uradimo“, promrmljala je, ukočena od stida. Ona je bila jedna od onih koje su poskočile.

Sevana uze malu sivu kocku iz kožne kese na pojasu i postavi je na smeđe lišće u sredini kruga. Somerin nasloni šake na kolena naginjući se napred da je prouči, sve dok nije samu sebe dovela u opasnost da ispadne iz sopstvene bluze. Nosom je gotovo dodirivala kocku. Zamršene šare prekrivale su svaku stranu, a iz blizine su se u krupnijim mogle videti sitnije šare, pa još sitnije unutar ovih, kao i naznaka nečega što je ličilo na još sitnije. Kako su napravljene, te najsitnije, tako tanke, tako jasne, Sevana nije imala pojma. Nekada je mislila da je ta kocka običan kamen, ali više nije bila sigurna u to. Juče ju je slučajno ispustila na neku stenu, a da nije oštetila nijednu crtu rezbarije. To je bila rezbarija. Ova stvar mora da je ter'angreal; toliko je znala.

„Najtanjim mogućim tokom Vatre trebalo bi lagano dotaći ovde, na ovo što liči na izvijenu mesečevu četvrt“, reče im, „a drugim ovde, na vrhu, oznaku nalik munji.“ Neka od njih veoma brzo se uspravila.

„Šta će se onda dogoditi?“, pitala je Alaris, prolazeći prstima kroz kosu. To je delovalo nesvesno, ali ona je oduvek pronalazila način da podseti sve oko sebe kako joj je kosa crna, a ne uobičajeno plava ili crvena.

Sevana se osmehnu. Uživala je da zna ono što one ne znaju. „Upotrebiću je da prizovem mokrozemca koji mi ju je dao.“

„To si nam već rekla“, kiselu primeti Rijle, a Tion otvoreno upita: „Kako ćeš ga prizvati?“ Ta se možda bojala Randa al'Tora, ali retko čega drugog. U svakom slučaju, nikako Sevane. Belind lagano pomilova kocku jednim koščatim prstom, namrštivši od sunca izbledele obrve.

Zadržavši mirno lice, Sevana je razdraženo obuzdavala sopstvene šake kako se ne bi poigravale ogrlicom niti nameštale šal. „Rekla sam vam sve

što je potrebno da znate.“ Mnogo više nego što im je potrebno, po njenom mišljenju, ali toliko je bilo neophodno. U suprotnom, sve one bi bile pozadi, sa kopljima i drugim Mudrim, jedući tvrdi hleb i osušeno meso. Ili bi se sve kretale, tamo negde na istoku, tražeći bilo kakve naznake da je još neko preživeo. Tražeći bilo kakve naznake potere. Iako bi krenule kasno, još uvek su mogle da pređu pedeset milja pre zaustavljanja. „Reči neće odrati vepra, a još manje će ga zaklati. Ako ste odlučile da se odvučete nazad u planine i provedete svoje živote u bežanju i sakrivanju, onda idite. Ako nećete, onda učinite ono što se mora, a ja ću obaviti svoj deo.“

Rijleine plave oči posmatrale su je hladno izazivajući, kao i Tionine sive. Čak je i Modara delovala kao da se dvoumi, a nju i Somerin najčvršće je držala u šaci.

Sevana je čekala, naoko potpuno smirena, ne želeći da im ponovi naređenje niti da ih moli. Iznutra, stomak joj se grčio od besa. Ona neće dozvoliti da je poraze jer ove su žene imale bleđa srca.

„Ako baš moramo“, konačno je uzdahnula Rijle. Izuzimajući odsutnu Teravu, ona joj se najčešće suprotstavljala, ali Sevana je u vezi s njom gajila nadu. Kičma koja odbija da se imalo savije najčešće postaje najpodatnija kada jednom popusti. To je važno za žene koliko i za muškarce. Rijle i ostale okrenuše se ka kocki, neke od njih mršteći se.

Sevana nije videla ništa, naravno. U stvari, shvatila je da ako ne budu ništa uradile, uvek mogu da tvrde kako kocka nije proradila, a ona to nikada ne bi saznala.

Iznenada, međutim, Somerin zasopta, a Merija prozbori, gotovo šapatom: „Privlači još. Gledajte.“ Pokazivala je. „Vatra ovde i tamo, i Zemlja i Vazduh i Duh, ispunjavaju ureze.“

„Ne sve njih“, reče Belind. „Oni se mogu ispuniti na mnogo načina, mislim. A postoje i mesta gde se tokovi... uvijaju oko nečega čega nema.“ Čelo joj se nabora. „Mora da ovo privlači i mušku stranu.“

Sevana se malo izmaknu, nameštajući šalove, otrešajući suknje kao da pokušava da skine prljavštinu. Sve na svetu bi dala za mogućnost da to vidi. Gotovo sve. Kako mogu da budu tolike kukavice? Kako mogu to da pokazuju?

Konačno, Modara reče: „Pitam se šta bi se dogodilo kada bismo je dotakle Vatrom na nekom drugom mestu.“

„Preopteretite li dozivkutiju, ona može da se istopi“, začuo se iz vazduha muški glas. „Mogla bi čak i da eks...“

Glas se prekinu kada se ostale žene osoviše na noge, čkiljeći prema drveću. Alaris i Modara čak izvadiše i noževe koje su nosile za pojasom, iako im čelik

uopšte nije bio potreban kada su imale Jednu moć. Ništa se nije pomeralo među suncem prošaranim senkama, čak ni ptica.

Sevana ne trepnu. Ona možda jeste verovala tek u treći deo onoga što joj je mokrozemac rekao, ne u ovo, uistinu, ali prepoznala je Kadarov glas. Mokrozemci su uvek imali više imena, ali ovaj joj je dao jedino to. Čovek s mnogo tajni, slutila je. „Vratite se na mesta“, naredila im je. „I vratite tokove tamo gde su bili. Kako da ga prizovem ako se vi plašite reči?“

Rijle se brzo okrenu, razjapljenih usta i očiju punih neverice. Bez sumnje, pitala se otkuda je ona znala kako su one prestale da usmeravaju; ta žena nije jasno razmišljala. Polako, nesigurno, ponovo su sele ukrug. Rijle je imala najbezizražajnije lice među njima.

„Znači, vratila si se“, iz vazduha se čuo Kadarov glas. „Imaš li al'Tora?“

Nešto u njegovom tonu upozorilo ju je. Nije mogao da zna. Ali jeste. Odbacila je sve što je nameravala da kaže. „Ne, Kadare. Ali još uvek moramo da razgovaramo. Sreću te kroz deset dana tamo gde smo se prvi put susreli.“ Mogla je i brže da stigne do Rodoubičinog bodeža, ali trebalo joj je vremena da se pripremi. Kako li je znao?

„Dobro je da si mi rekla istinu, dete“, suvo je promrmljao Kadar. „Naučićeš da ne trpim kada mi se govore laži. Održavaj putanju veze zbog položaja, pa ću ja doći do tebe.“

Sevana je s nevericom piljila u kocku. *Dete?* „Šta si to rekao?“, zahtevala je da zna. *Dete!* Nije mogla da poveruje sopstvenim ušima. Rijle napadno nije gledala ka njoj, a Merijina usta iskriviše se u osmeh, potpuno izvitoperen jer ga je retko upotrebljavala.

Kadarov uzdah ispuni čistinu. „Reci svojoj Mudroj da nastavi sa onim što radi – samo sa tim – pa ću doći do tebe.“ Napadna strpljivost njegovog glasa grebala je poput kamena za glačanje. Kada od tog mokrozemca bude dobila ono što joj je potrebno, obući će ga u belo gaišaina. Ne, u crno!

„Kako to misliš, ti ćeš doći, Kadare?“ Samo tišina umesto odgovora. „Kadare, gde si?“ Tišina. „Kadare?“

Ostale nesigurno razmeniše poglede.

„Je li on lud?“, reče Tion. Alaris progundā kako mora da jeste, a Belind je ljutito zahtevala da zna dokle će nastaviti sa ovom glupošću.

„Dok vam ne kažem da prekinete“, meko reče Sevana, piljeći u kocku. Žmarci nade prožimali su joj grudi. Ako može ovo da učini, onda će sigurno moći da izvede i ono što je obećao. A možda... Neće se previše nadati. Pogleda kroz grane koje su se gotovo dodirivale nad čistinom. Sunce je još imalo da se penje do zenita. „Ako ne stigne do sredine dana, otići ćemo.“ Bilo bi previše očekivati da ne gundaju.

„Znači, sedećemo ovde poput kamenja?“ Alaris uvežbanim pokretom odmahnu glavom, prebacivši svu kosu preko jednog ramena. „Zbog jednog mokrozemca?“

„Šta god da ti je obećao, Sevana“, natmureno joj reče Rijle, „to ne može biti vredno ovoga.“

„On je lud“, zareža Tion.

Modara pokaza glavom ka kocki. „Šta ako još može da nas čuje?“

Tion prezirno šmrknu, a Somerin reče: „Zašto bi nas bilo briga da li neki muškarac čuje šta mi govorimo? Ali ne uživam da čekam na njega.“

„A šta ako je on kao oni mokrozemci u crnim kaputima?“ Belind napući usne, tako da je poprimila gotovo isti izraz kao Merija.

„Ne budi blesava“, brecnu se Alaris. „Mokrozemci smesta ubijaju takve muškarce. Šta god algai'd'sisvai tvrdili, to mora da je bilo delo Aes Sedai. Ili Randa al'Tora.“ To ime prouzrokovalo je bolnu tišinu, ali ona nije potrajala.

„Kadar mora da ima kocku poput ove“, reče Belind. „Mora da ima i neku ženu s darom, kako bi mu proradila.“

„Neku Aes Sedai?“ Rijle s gađenjem pročisti grlo. „Ako uz njega ima i deset Aes Sedai, neka samo dođu. Obračunaćemo se s njima, kao što i zaslužuju.“

Merija se nasmeja suvim zvukom, ostrim poput njenog lica. „Čini mi se da si ti gotovo poverovala da su one stvarno ubile Desainu.“

„Pripazi na svoj jezik!“, frknu Rijle.

„Da“, napeto promrmlja Somerin. „Neoprezne reči mogu da stignu do pogrešnih ušiju.“

Tionin smeh je bio kratak i neprijatan. „Mnoge od vas imaju manje hrabrosti nego jedan mokrozemac.“ A to je izazvalo Somerin da se zauzvrat obrecne na nju, naravno, kao i Modaru, zbog čega Merija izgovori reči koje bi dovele do dvoboja, samo da nisu bile Mudre, na šta joj Alaris uzvрати još gorim, a Belind...

Njihovo međusobno čerupanje nerviralo je Sevanu, iako je jamčilo da joj neće raditi iza leđa. Ali nije zbog toga podigla ruku da ih ućutka. Rijle je namršteno pogleda otvorivši usta i u tom trenutku i ostale su čule isto što i ona. Nešto je šušalo u mrtvom lišću među drvećem. Nijedan Aijel ne bi pravio toliku buku, čak ni kada bi prilazio Mudrima bez loših namera, niti bi ijedna životinja prišla toliko blizu ljudi. Ovog puta, digla se na noge sa ostalima.

Pojaviše se dve osobe, muškarac i žena, koji su, hodajući, lomili toliko grana da bi i stenu probudili. Zaustaviše se nedaleko od čistine, a čovek

neznatno nagnu glavu da bi porazgovarao sa ženom. Bio je to Kadar, u gotovo crnom kaputu s čipkom oko vrata i zglobova. Makar nije nosio mač. Izgledalo je da se svađaju. Trebalo bi da Sevana može da čuje bar neke od njihovih reči, međutim, tišina je bila potpuna. Kadar je bio gotovo za šaku viši od Modare – visok za mokrozemca, pa čak i za Aijela – a ženina glava nije dosegala dalje od njegovih grudi. Tamnog lica i tamnokosa koliko i on, a dovoljno lepa da Sevana napući usne, nosila je jarkocrvenu svilu, toliko otvorenu da je pokazivala grudi čak i više nego što je Somerin činila.

Kao da ju je razmišljanje o njoj prizvalo, Somerin se primače Sevani. „Ta žena ima dar“, prošaputala je ne skidajući oči sa njih dvoje. „Istkala je prepreku.“ Napućivši usne, dodala je, oklevajući: „Jaka je. Vrlo jaka.“ To je stvarno bilo značajno kada je ona to izrekla. Sevana nikada nije uspela da shvati zbog čega snaga u Moći nije bila bitna među Mudrima – iako je, za sopstveno dobro, bila zahvalna što je to tako – ali Somerin se ponosila time što nikada nije susrela ženu jednako snažnu koliko i ona. Sudeći po njenom glasu, Sevana je zaključila da je ova žena bila snažnija.

U ovom trenutku nije je bilo briga može li ta žena pomerati planine ili jedva upaliti sveću. Mora da je Aes Sedai. Nije imala njihovo lice, ali Sevana je susrela neke koje ga nisu imale. Mora da je tako Kadar uspeo da se dočepa ter'angreala. Tako je uspeo da ih pronađe i da dođe. Tako rano; tako brzo. Mogućnosti su se ukazivale a nada je rasla. Ali između njega i nje, ko je zapovedao?

„Prekinite da usmeravate u to“, naredila je. Možda još uvek može da ih čuje kroz to.

Rijle joj dobaci pogled koji se nije zaustavio nadomak sažaljenja. „Somerin je već prekinula, Sevana.“

Ništa nije moglo da joj pokvari raspoloženje. Osmehnula se i progovorila: „Vrlo dobro. Pamтите šta sam vam kazala. Pustite me da sama obavim razgovor.“ Većina ostalih klimnu glavom; Rijle šmrknu. Sevana zadržala osmeh. Mudre nisu mogle da postanu gaišaini, ali toliko je istrošenih običaja već bilo čušnuto u stranu da je još poneki mogao da ih sledi.

Kadar i žena nastaviše napred, a Somerin prošaputa: „Ona i dalje drži Moć.“

„Sedi pored mene“, brzo joj zapovedi Sevana. „Dotakni mi nogu ako usmerava.“ Kako ju je to peklo. Ali morala je da zna.

Sede, skupivši noge pod sebe, a ostale su je sledile, ostavivši prostor za Kadara i ženu. Somerin je sela dovoljno blizu da im se kolena dodiruju. Sevana požele da ima stolicu.

„Vidim te, Kadare“, reče ona zvanično, ne obazirući se na njegovu raniju uvredu. „Sedite, ti i tvoja žena.“

Želela je da vidi kako će Aes Sedai odvratiti, ali ova se samo lenjo osmehnu podigavši obrvu. Oči su joj bile crne kao i njegove, crne kao u gavrana. Ostale Mudre dopustiše da se pokaže malo hladnoće. Da Aes Sedai kod Kladenaca nisu dopustile da se Rand al'Tor oslobodi, sigurno bi svaka od njih bila ubijena ili zarobljena. Ova Aes Sedai mora da je bila svesna toga, jer je Kadar očigledno znao šta se dogodilo, a opet nije delovala nimalo uplašeno.

„Ovo je Majsija“, reče Kadar spuštajući se na zemlju nedaleko od mesta ostavljenog za njega. Zbog nečega, on nije voleo da bude nadohvat ruke. Možda se bojava noževa. „Rekoh ti da upotrebiš samo jednu Mudru, Sevana, a ne sedam. Neki muškarci postali bi sumnjičavi.“ Zbog nečega je delovao kao da se zabavlja.

Ta žena, Majsija, kada je izgovorio njeno ime, zaustavi se usred nameštanja suknji pod sobom, pokazavši mu zube s toliko besa kao da namerava kožu da mu odere. Možda nije želela da se zna ko je ona. Međutim, ništa nije rekla. Trenutak kasnije, ona sede pored njega, a osmeh joj se tako naglo vrati na lice da je delovalo kao da ga nikada nije ni skidala. Ovo nije bilo prvi put da je Sevana bila zahvalna što mokrozemci nose svoja osećanja na licima.

„Jesi li doneo onu stvar koja može da upravlja Random al'Torom?“ Nije ni pogledala ka vrču sa vodom. Kada je bio tako nevaspitan, zašto bi ona nastavljala s pristojnošću? Nije pamtila da je bio takav kada su se ranije sretali. Možda ga je ohrabrialo prisustvo Aes Sedai.

Kadar je upitno pogleda. „Zašto bih, kada ga nemaš?“

„Imaću ga“, ravno mu odgovori, a on se nasmeši. Isto učini i Majsija.

„Onda, kada ga budeš imala.“ Njegov osmeh urlao je o sumnji i neverici. Žena ga je podražavala. I za nju bi mogla da se nađe crna odežda. „Ono što imam moći će njime da upravlja, onda kada bude uhvaćen, ali ne može da ga nadvlada. Ne želim da se izložim opasnosti pa da sazna za mene pre nego što ga ti imaš na sigurnom.“ Ni najmanje nije delovalo kao da se stidi zbog ovoga što je priznao.

Sevana je obuzdala ujed razočaranja. Jedna nada je propala, ali imala je ostale. Rijle i Tion su prekrstile ruke i zurile pravo pred sebe, izvan kruga, pored njega; on više nije bio vredan njihove pažnje. Naravno, one nisu znale celu priču.

„A šta je sa Aes Sedai? Može li ta stvar da upravlja i njima?“ Rijle i Tion prestadoše da zure pored drveća. Belind zaigraše obrve, a Merija pogleda pravo u nju. Sevana je proklinjala njihov nedostatak samokontrole.

Međutim, Kadar je bio slep kao i svi mokrozemci. On zabaci glavu i nasmeja se. „Pokušavaš li da mi kažeš kako si propustila al’Tora, ali si uspela da uhvatiš neku Aes Sedai? Posegnula si za orlom a uhvatila si nekoliko ševa!“

„Možeš li mi obezbediti istu stvar za Aes Sedai?“ Došlo joj je da zaškrguće zubima. Ranije se sasvim sigurno ponašao sa više uvažavanja.

On slegnu ramenima. „Možda. Ako je cena odgovarajuća.“ To je za njega bila prašina, bez ikakve važnosti. Što se toga ticalo, ni Majsija takođe nije pokazivala nimalo zainteresovanosti. Čudno, ako je Aes Sedai. Ali mora da jeste.

„Tvoj jezik palaca niz vetar rasipajući jarke boje, mokrozemče“, ravnim glasom prozbori Tion. „Kakve ti dokaze imaš za to?“ Ovoga puta Sevani nije smetalo što je ova progovorila preko reda.

Kadarovo lice zategnu se baš kao da je neki poglavar klana, kao da je čuo nekakvu uvredu, ali trenutak kasnije ponovo je sav bio u osmesima. „Po vašoj želji. Majsija, poigraj se dozivkutijom za njih.“

Somerin pomeri svoje suknje, pritisnuvši skupljenim prstima Sevaninu butinu dok se siva kocka dizala za korak u vazduh. Odskakivala je napred-nazad kao da se neko dobacuje njome, a onda se zaljuljala i počela da se vrti na jednom čošku, poput čigre, sve brže i brže dok nije postala nejasna.

„Hoćete li da vidite kako je vrti navrh nosa?“, upita Kadar uz osmeh koji je pokazivao zube.

Tamnoputa žena iskošenih očiju gledala je pravo pred sebe, a osmeh joj je sada bio upadljivo izveštačen. „Čini mi se da sam im pokazala sasvim dovoljno, Kadare“, hladno reče ona. Ali kocka – dozivkutija? – nastavi sa okretanjem.

Sevana je sačekala da sporo izbroji do dvadeset pre nego što je kazala: „To je sasvim dovoljno.“

„Možeš sada da prestaneš, Majsija“, reče Kadar. „Vrati je tamo gde je i bila.“ Tek tada je kocka polako počela da se spušta, nežno se ugnezdívši na svome starom mestu. Iako tamnoputa, žena je delovala blede. I besno.

Da je bila sama, Sevana bi zaigrala i glasno bi se nasmejala. Ovako, imala je muke da zadrži bezizražajno lice. Rijle i ostale bile su suviše zauzete prezrivi-piljenjem u Majsiju da bi išta primetile. Ono što radi na jednoj ženi koja ima dar, radiće i na nekoj drugoj. Nema potrebe za Somerin ili Modaru, možda, ali Rijle, ili Terava... Nije smela da deluje suviše zainteresovano – ne kad su ostale znale kako nema nikakvih zarobljenih Aes Sedai.

„Naravno“, nastavio je Kadar, „trebaće malo vremena da ti nabavim ono što tražiš.“ Gledao ju je prepedeno, pokušavajući to da prikrije; možda neki drugi mokrozemac to ne bi ni primetio. „Upozoravam te, to neće biti jeftino.“

I pored najboljih namera, Sevana se nagnu napred. „A način na koji ste ovako brzo stigli ovamo? Koliko košta da je nateráš da nas to nauči?“ Pokušala je da sakrije pohlepu u svom glasu, ali bojala se da se prezir koji je osećala probio. Mokrozemci su za zlato bili spremni na sve.

Možda je čovek to čuo; njegove su se oči sasvim sigurno raširile od iznenađenja pre nego što je uspeo da se obuzda. Onoliko koliko je mogao. Proučavao je sopstvene šake, a usne mu se blago izviše. Zašto mu je osmeh delovao tako samozadovoljno? „To nije nešto što ona čini“, reče on glasom glatkim poput njegovih dlanova, „ne sasvim sama. To je kao dozivkutija. Mogu vam nabaviti nekoliko, ali njihova cena je još viša. Sumnjam da bi ono što ste napabirčili u Kairhijenu bilo dovoljno. Srećom, možete da koristite one... putokutije da biste prevele svoje ljude u bogatije zemlje.“

Čak je i Merija imala muke da se obuzda kako ne bi pokazala lakomost na svom licu. Bogatije zemlje, a neće biti potrebe da se krči prolaz između onih budala koje prate Randa al’Tora.

„Reci mi nešto više“, hladno odvrati Sevana. „Bogatije zemlje bi možda mogle da budu zanimljive.“ Međutim, to neće biti dovoljno da je natera na zaboravljanje Kar’a’karna. Kadar će joj dati sve što joj je obećao pre nego što ga proglašiš đatsangom. Dobro je što je, izgleda, voleo da nosi crno. Onda neće biti potrebe da mu se daje bilo kakvo zlato.

Posmatrač se kretao među drvećem poput duha, ne praveći nikakav šum. Bilo je predivno šta sve može da se sazna preko dozivkutije, pogotovo na svetu gde su, činilo se, preostale još samo dve druge. Crvenu haljinu bilo je lako pratiti, a ono dvoje se nijednom nisu osvrnuli da pogledaju ne prati li ih neko od ovih takozvanih Aijela. Grendal je održavala Ogdalio izmaglica koje joj je sakrivalo pravi lik, ali Samael je, odbacivši svoje, ponovo bio zlatnobrad, za glavu i ramena viši od nje. Pustio je i da se veza među njima rastoči. Posmatrač se pitao je li to mudro, pod ovim okolnostima. Oduvek se pitao koliko je Samaelove izvikane hrabrosti u stvari bilo glupost i zaslepljenost. Ali čovek je držao saidin; možda ipak nije bio potpuno nesvestan u kakvoj je opasnosti.

Posmatrač ih je pratio i prisluški-vao. Nisu imali pojma. Istinska moć, upijana neposredno od Mračnog Gospodara, nije mogla biti ni viđena ni otkrivena, osim od onoga ko njome rukuje. Crne pahulje lebdele su mu pred očima. Postojala je i cena, to je bilo sigurno, ali on je uvek bio spreman da plati punu cenu ako je to neophodno. Biti ispunjen Istinskom moći bilo je

skoro kao da se kleči pred Šajol Gulom, obasjan veličanstvenošću Velikog gospodara. Veličanstvenost je bila vredna bola.

„Naravno da si morala da kreneš sa mnom“, rezao je Samael, saplevši se preko mrtve loze. On se nikada nije stvarno snalazio van gradova. „Pružila si im odgovore na stotine pitanja samim svojim prisustvom. Gotovo da ne poveruješ kako je glupava devojčura sama predložila ono što sam želeo.“ On se štektavo nasmeja. „Možda sam i sâm ta'veren.“

Grana koja se isprečila na Grendalinu putanju poče da se uvija unazad dok ne puče uz oštar prasak. Za trenutak je lebdela u vazduhu, kao da je Grendal imala nameru da njome raspali svoga pratioca. „Ta glupa devojčura će ti iščupati srce i poješće ga ako joj se ukaže i najmanja prilika.“ Grana odlete u stranu. „Imam nekoliko sopstvenih pitanja. Nikada nisam očekivala da poštuješ svoje primirje sa al'Torom nimalo duže nego što je neophodno, ali ovo...?“

Posmatračeve obrve se izdigoše. Primirje? Po svemu sudeći, ta je tvrdnja opasna koliko i lažna.

„Nisam ja organizovao njegovu otmicu.“ Samael je nekako pogleda, što je trebalo da bude lukavo; zbog njegovog ožiljka sve je ličilo na grimasu. „Mada je Mesana upetljana u to. Možda i Demandred i Semirhag, bez obzira na to kako se to završilo, ali Mesana sasvim sigurno. Možda bi trebalo da promisliš o tome šta je Veliki gospodar mislio kad je rekao da ostavimo al'Tora nepovređenog.“

Grendal je to razmatrala, do te mere da se saplela. Samael je uhvati podruku, zadržavši je na nogama, ali čim je povratila ravnotežu, ona se uz trzaj oslobodila. To je bilo zanimljivo, čak i ako se uzme u obzir ono što se odvijalo tamo nazad, na toj čistini. Grendalino pravo interesovanje oduvek su bili najlepší izabrani među najmoćnijima, ali ona bi očijukala, da ubije vreme, čak i sa čovekom koga namerava da ubije ili koji pokušava da ubije nju. Jedini sa kojima nikada nije očijukala bili su oni Izabrani što su u tom trenutku stajali iznad nje. Ona nikada nije prihvatila da bude na nižem položaju u paru.

„Zašto onda nastavljaš s njima?“ Iz glasa joj se cedila istopljena lava, iako je, obično, umela savršeno da obuzdava svoja osećanja. „Al'Tor u Mesanim rukama je jedno; al'Tor u rukama ove divljakuše jeste nešto potpuno drugačije. Mada neće imati mnogo prilike da se okuša na njemu ako stvarno nameravaš da ih pošalješ u pljačku. *Putokutije*? Kakvu to igru igraš? Drže li neke zarobljenike? Ako misliš da ću ih učiti Prinudi, možeš to odmah da zaboraviš. Jedna od tih žena uopšte nije zanemarljiva. Neću da prosipam snagu ni veštinu na ono što je u njoj ili u nekome koga će ona da poduči. Ili možda među svojim igračkama imaš neki skriveni sputavač? Kad smo kod toga, gde si ti bio ranije? Ja nikako ne volim da čekam!“

Samael se zaustavi, bacivši pogled unazad. Posmatrač je nepomično stajao. Potpuno obavijen prevrtitkininom, osim preko očiju, nije brinuo da li će biti primećen. Tokom godina usavršio se u mnogim oblastima koje je Samael prezirao. A i u nekima za koje se ovaj zanimao.

Prolaz koji se otvorio iznenada, rasecivši jedno drvo na pola, naterao je Grendal da odskoči. Rasepljeno deblo pijano se naglo. Sada je i ona znala da se on drži Izvora.

„Misliš li da sam im govorio istinu?“ zadirkvao ju je Samael. „Mala uvećanja haosa bitna su koliko i velika. One će ići kud god da ih pošaljem, radiće ono što ja hoću, a naučiće da budu zadovoljne onim što poželim da im pružim. Kao i ti, Majsija.“

Grendal dopusti da njena Varka nestane i stajala je, zlatokosa kao i on, svetloputa koliko je malopre bila tamna. „Nazoveš li me tako još jedanput, ubiće te.“ Glas joj je bio još bezosećajniји od lica. Stvarno je to nameravala. Posmatrač se nape. Pokuša li, jedno od njih će umreti. Treba li da se umeša? Crne pahulje vrtložile su mu se pred očima, sve brže i brže.

Samael joj uzvratil jednako čvrstim pogledom. „Priseti se ko će biti Nae'blis, Grendal“, reče on. Pa stupi kroz prolaz.

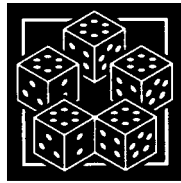
Za trenutak je stajala gledajući u otvor. Uspravan srebrni procep pojavi se na jednoj strani, ali pre no što je prolaz počeo da se širi, ona otpusti tkanje, polako, tako da se procep skupljao u tačkicu pre nego što se ugasio. Posmatraču je prestalo peckanje na koži kada je otpustila i saidar. Ukočenog lica, pratila je Samaela, a njegov prolaz zatvorio se za njom.

Iza svoje šunjalačke maske od prevrtitkinine, Posmatrač se iskrivljeno osmehnu. Nae'blis. To je pojašnjavalo zašto se Grendal pripitomila, šta ju je obuzdavalo da ne ubije Samaela. Čak bi i ona bila time zaslepljena. Međutim, to je još veća opasnost za Samaela od tvrdnje o primirju sa Lijusom Terinom. Osim, naravno, ako nije bila istina. Veliki gospodar je uživao da svoje sluge okrene jedne protiv drugih, da vidi ko je od njih jači. Samo su najjači mogli da stoje blizu njegove slave. Ali današnja istina nije morala biti i sutrašnja. Posmatrač je viđao kako se istina menja po stotinu puta između jednog jedinog izlaska i zalaska sunca. Više no jednom i sam ju je promenio. Razmatrao je da se vrati i pobije osam žena na čistini. Lako bi umrle, sumnjao je da su znale kako da naprave pravi krug. Crne pahulje ispuniše mu oči, kao poglela mećava. Ne, pustiće to da se odvija svojim tokom. Za sada.

U njegovim ušima svet je kričao dok je koristio Istinsku moć da razdere malu rupu i stupi van Šare. Samael nije imao pojma koliko je istinito govorio. Mala pojačavanja haosa mogla su biti jednako važna kao i velika.

GLAVA

21

Noć Svovana

Noć sporo pada na Ebou Dar jer odsjaj sa belih zgrada prkosi tami. Gomilice i grupice slavljenika Noći Svovana, sa grančicama zim-zeleni u kosi, igrale su ulicama pod sjajnim mesecom, koji je bio u trećoj četvrti. Nekolicina je samo sa fenjerima igrala od jedne grupe veseljaka do druge, poskakujući uz muziku flauta i bubnjeva i rogova koja se širila iz krčmi i palata, ali veći deo ulica je i pored toga bio prazan. U daljini je lajao pas, a drugi, nešto bliži, odvrćao je besno sve dok iznenada nije zaskvičao i učutao.

Održavajući ravnotežu stojeći na prstima, Met je osluškivao, očima pretražujući mesečinom prošarane senke. Samo se jedna mačka šunjala niz ulicu. Bat bosih nogu u trku sve više je jenjavao. Vlasnik jednog para verovatno je šepao, a drugi je krvario. Dok se saginjao, stopalom zakači močugu koja je ležala na kamenom pločniku, dugačka poput njegove ruke; teški bronzani klinovi zasijaše na mesečini. To bi mu sasvim sigurno rascopalo lobanju. Odmahujući glavom, obrisao je svoj nož o odrpani kaput čoveka koji mu je ležao pred nogama. Otvorene oči s prljavog, izbornog lica bile su uprte ka noćnom nebu. Prosjak, sudeći po njegovom izgledu i smradu. Met nije ranije čuo za prosjake koji ljude napadaju, ali možda su vremena bila i teža nego što je mislio. Ogromna jutena vreća ležala je pored jedne

ispružene ruke. Ovi momci su očigledno bili samouvereni u vezi s količinom onoga što bi mu mogli naći u džepovima. Ta ga je stvarčica mogla prekriti od glave do kolena.

Severno, iznad grada, na nebu se iznenada, uz šuplju grmljavinu, razli svetlost. I dok su se svetlucave zelene varnice širile u loptu, druga erupcija rasprši crvene varnice kroz prvu, pa se onda pojaviše plave, a za njima žute. Iluminatorski Cvetovi noći, ne tako upadljivi kao što bi bili na oblačnom nebu bez mesečine, ali ipak su ga ostavljali bez daha. Mogao bi da posmatra vatromete dok se ne preturi od gladi. Nalesin je pominjao iluminatora – Svetlosti, je li to bilo tek jutros? – ali Cvetovi noći više se ne pojaviše. Kada iluminatori teraju nebo da se rascveta, kako oni kažu, oni zasade više od četiri cveta. Očito ih je neko ko ima novca kupio za Noć Svovana. Požele da zna ko je to. Iluminator koji će prodati Cvetove noći prodaće i više od toga.

Čušnuvši nož nazad u rukav, on pokupi svoj šešir sa pločnika i brzo se udalji, dok su mu čizme odjekivale zvukom praznim poput ulica. Kroz namaknute kapke većine ovdašnjih prozora nije se probijao ni tračak svetlosti. Verovatno u celom gradu nije postojalo bolje mesto za ubistvo. Ceo okršaj sa tri prosjaka nije trajao duže od minut ili dva, a niko ga nije video. U ovom gradu ste mogli da naletite na tri do četiri tuče u toku dana, ako ne biste pazili, ali verovatnoća da se dva puta u istom danu sretnete s pljačkašima bila je neverovatna koliko i mogućnost da gradska straža odbije podmićivanje. Šta se događalo s njegovom srećom? Kada bi samo one proklete kockice prestale da mu se kotrljaju u glavi. Nije trčao, ali nije ni oklevao, s jednom rukom na balčaku ispod kaputa, raširenih očiju pretražujući senke ne bi li primetio bilo kakav pokret. Međutim, ništa nije video, izuzimajući nekoliko grupica ljudi koji su poigrali ulicama.

U zajedničkoj sobi *Izgubljene žene* stolovi su bili uklonjeni, sem onih nekoliko pored zidova. Flautista i bubnjar su izvodili pištavu muziku za četiri reda nasmejanih ljudi koji su poskakivali izvodeći nešto što je delom ličilo na ples a delom na poskočicu. Posmatrajući ih, on je oponašao korak. Strani trgovci u finoj vuni skakutali su pored ovdašnjih stanovnika koji su bili u vezenim svilenim prsnicima ili zagrnuti onim beskorisnim kaputima prebačenim preko ramena. Zapazio je dva trgovaca po načinu kako su se kretali, jednog mršavog i jednog punijeg, a obojica su se kretala s lakom skladnošću, uz nekoliko ovdašnjih žena u njihovim najboljim haljinama dubokih izreza, oivičenih sa malo čipke ili mnogo veza, ali nijedna nije bila odevena u svilu. Nije da bi on odbio ples sa ženom u svili, naravno – nikada nijednoj ženi nije odbio ples, bez obzira na njene godine ili položaj – ali one bogate večeras su bile u palati, ili u kućama bogatijih trgovaca i zelenaša. Blizu zida, ljudi

koji su hvatali dah za sledeću igru najčešće su imali lica zarivena u krčage, ili su posezali za drugim, svežim, koje su užurbane služavke pronosile na poslužavnicima. Gazdarica Anan verovatno će večeras prodati vina koliko inače proda za nedelju dana. Piva takođe; meštani mora da su izgubili osećaj za ukus na jezicima.

Pokušavajući da izvede još jedan od koraka plesa, on dohvati Kairu dok je pokušavala da projuri s poslužavnikom. Podigavši glas da bi se jasno čuo iznad muzike, postavio joj je nekoliko pitanja, a završio je naručivši svoju večeru, ribu na žaru, ukusno jelo koje je kuvarica gazdarice Anan savršeno pripremala. Čoveku je potrebna snaga ako želi da nastavi s plesom.

Kaira uputi zavodljiv osmeh čovi u žutom prsniku koji je s njenog poslužavnika dograbio krčag, a umesto njega ubacio novčić, ali ovoga puta nije imala nijedan osmeh za Meta. U stvari, uspela je da stisne usne u tanku liniju, što nije bio mali podvig. „Tvoj mali zeka, jesam li?“ Uz rečito šmrkanje, ona nestrpljivo nastavi. „Dečko je ušuškan u svome krevetu, gde mu je i mesto, a ja ne znam gde se nalazi lord Nalesin, ni Harnan, ni gospodar Vanin, niti bilo ko drugi. A kuvarica je izjavila da neće spremati ništa osim supe i hleba za one koji svoje jezike utapaju u vinu. Mada, zašto moj gospodar želi ribu na žaru kada ga u njegovoj sobi čeka pozlaćena žena, sasvim sigurno ne umem da kažem. Ako bi me moj gospodar pustio, neki od nas moraju da rade za svoju koricu.“ Ona otutnja dalje, prinoseći svoj poslužavnik i osmehujući se od uva do uva svakom muškarcu kojeg bi ugledala.

Met se mrštio za njom. Pozlaćena žena? U njegovoj sobi? Sanduk sa zlatom sada se gnezdio u malom udubljenju pod kuhinjskim podom, pred jednom od pećnica, ali kockice u njegovoj glavi odjednom su odjekivale poput bubnjeva.

Zvuci veselja malo su se utišali dok se lagano uspinjao stepenicama. Pred vratima svoje sobe zaustavio se osluškujući kockice. Dva pokušaja pljačke danas, do sada. Dva puta je mogao da završi rascopane lobanje. Bio je sasvim siguran da ga ona Prijateljica Mraka nije videla, a nju niko ne bi ni nazvao pozlaćenom, ali... Prstima je dodirivao balčak pod kaputom; onda ukloni šaku, a u mislima mu zaleprša žena, visoka žena koja pada dok joj drška noža viri između dojki. Njegovog noža. Sreća će jednostavno morati da bude uz njega. Uzdahnuvši, on otvori vrata.

Sa zlatnom pletenicom prebačenom preko jednog ramena, žena Lovac koju je Elejna načinila svojom Zaštitnicom okrenu se, vagajući njegov razvezani luk iz Dve Reke. Plave oči joj se zaustaviše na njemu vrveći namerama, a lice joj poprimi odlučan izgled. Delovala je spremna da ga izlema tim lukom ako ne bude dobila ono što hoće.

„Ako je to zbog Olvera“, počeo on, kada mu se iznenada jedan navoj sećanja razmota, a magla se razgrnu nad jednim danom, jednim časom njegovog sopstvenog života.

Beše to potpuno beznađe, sa Seanšanima na zapadu i Belim plaštovima na istoku, beznađe koje je ostavljalo samo jednu mogućnost, te on podiže Rog i dunu, ne znajući šta stvarno da očekuje. Zvuk beše čist, zlatan kao i sam Rog, tako sladak da on ne znade treba li se smejati ili plakati. Zvuk odjekivaše, a od njega odzvanjahu i tlo pod nogama i nebesa nad glavama. Dok taj jedan čisti zvuk lebdaše u vazduhu, magla se pojavi niotkuda, isprva u tankim pramićima, a potom sve gušća i gušća, dok zemlja ne beše potpuno prekrivena oblacima. A niz te oblake ježdahu oni, kao niz padine nekakve planine, mrtvi legendarni heroji što se uvek odazivahu na zov Roga Valera. Artur Hokving lično predvođaše ih, visok i povijena nosa, a za njim pristizahu ostali, nešto više od stotinu njih. Beše ih tako malo, ali behu to svi oni koje će Točak ispresti ponovo i iznova da čuvaju Šaru, da stvaraju legende i mitove. Mikel Čista Srca, i Šivan Lovac sa svojom crnom maskom. Rečeno beše da je on glasnik okončanja jednog Doba, uništenja onoga što beše i rođenja onoga što će se zbiti, on i sestra mu Kalijan, zvana Izbiračica, koja jahaše kraj njega pod svojom crvenom maskom. Amejrsu, sa Sunčevom sabljom što joj blistaše u šakama, pa Pedrig, Mirotvorac zlatna jezika, a uz njih, noseći luk iz koga nikada ne promaši...

On zalupi vrata pokušavajući da se nasloni na njih. Činilo mu se da ima vrtoglavicu, da je potpuno pomućen. „Ti si ona. Birgita, uistinu. Žezene mi bile kosti i pepeo, to je nemoguće. Kako? Kako?“

Žena iz legendi malodušno uzdahnu pa nasloni njegov luk nazad u ćošak, pored njegovog koplja. „Iščupana bejah prevremeno, Rogooglašivaču, izbačena od Mogedijen da umrem i spasena Elejninim vezivanjem.“ Govorila je polako, proučavajući ga kao da pokušava da se uveri kako je razume. „Bojah se da ćeš se setiti ko bejah nekada.“

Još uvek se osećajući kao da ga je neko zviznuo među oči, on se, namršten, baci u naslonjaču pored stola. To je bila ona, zaista. Sa pesnicama na bokovima, suočila se s njim izazivački, nimalo drugačija od Birgite koju je video da jezdi s neba. Čak joj je i odeća bila ista, mada joj je kratki kaputić bio crven a široke pantalone žute. „Elejna i Ninaeva znadijahu za to, ali držahu to podalje od mene, uistinu? Tegobno mi je od tajni, Birgita, a one ih privlače kao što ambar pun žita pacove privlači. One postadoše Aes Sedai, očima i srcima. Čak je i Ninaeva sada potpuni neznamac.“

„I ti imaš sopstvene tajne.“ Prekrstivši ruke pod grudima, sela je na patos pored njegovog kreveta. Kako ga je posmatrala, čovek bi pomislio da je on

neka mozgalica. „Za početak, ti im ne obznani da si oglasio Rog Valera. Najmanje što im zataji, čini mi se.“

Met zatrepta. On je pretpostavio da su joj to rekle. Na kraju krajeva, ona je bila Birgita. „Kakve ja tajne posedujem? Te žene poznaju nokte mi na nogama i snove mi.“ Ona je bila Birgita. Naravno. On se nagnu napred. „Nateraj ih da se razumu privedu. Ti si Birgita Srebroluka. Ti ih naterati možeš da učine ono što naložiš im. U ovome gradu postoji jama s kočevima na svakome raskršću, a ja se bojim da im vrhovi svakoga dana sve šiljatiji bivaju. Nateraj ih da uklone se pre no što prekasno bude.“

Ona se nasmeja. Stavila je ruku preko usta i smejala se! „Na pogrešnom si kraju ti, Rogoglašivaču. Ne naređujem ja njima. Ja Elejnin sam Zaštitnik. Ja slušam.“ Osmeh joj postade nestašan. „Birgita Srebroluka. Tako mi Svetlosti, sigurna nisam da još uvek žena sam ta. Toliko od onoga što bejah i znadoh izblede poput izmaglice na letnjemu suncu, od mojega ponovnog čudnoga rođenja. Nikakav ja heroj nisam sada, samo još jedna žena koja se kroz život probija. A sada o tvojim tajnama. Kojim jezikom govorimo mi, Rogoglašivaču?“

On otvori usta... i zaustavi se, prvi put stvarno čuvši šta je ona upravo pitala. *Nosane ajro gavane domorakoši, Dijnenđma'purvin?* Govorimo kojim jezikom mi, Oglašivaču Roga? Nakostrešišu mu se dlake na vratu. „Stara krv“, pažljivo reče on. Ne na Starom jeziku. „Neka Aes Sedai jednom mi je rekla da stara krv teče jaka u... čemu se prokletu smeješ sada?“

„Tebi, Mete“, uspela je da izgovori dok je pokušavala da se ne presamiti. Makar više ni ona nije govorila Starim jezikom. Zgrčenim prstima uklonila je suzu iz ugla oka. „Neki ljudi govore nekoliko reči, rečenicu ili dve, zbog stare krvi. Najčešće ne shvataju šta su rekli, ili bar ne potpuno. Ali ti... U jednoj rečenici ti si eharonski visoki princ, a u sledećoj Prvi lord Maneterena, sa savršenim naglaskom i narečjem. Ne, ne brini se. Tvoja tajna je sigurna sa mnom.“ Oklevala je. „A je li moja sa tobom?“

On odmahnu rukom, još uvek suviše zblanut da bi se uvredio. „Izgledam li ti ja kao neko ko će da laprda?“, promrmljao je. Birgita! Uživo! „Spaljen bio, prijalo bi mi piće.“ Pre nego što je završio rečenicu znao je da je izrekao pogrešnu stvar. Žene nikada...

„To mi zvuči kao prava stvar“, odvrati mu ona. „I meni bi prijao koji vrč vina. Krvi mu i pepela, kad sam videla da si me prepoznao, skoro sam progutala sopstveni jezik.“

Piljeći u nju, on se uspravi kao da ga je neko povukao naviše.

Ona se susrete s njegovim pogledom uz veselo namigivanje i kez. „Zajednička soba dovoljno je bučna. Možemo da razgovaramo a da nas niko ne

prisluškuje. Sem toga, ne bi mi smetalo da malo sedim i posmatram. Elejna pridikuje gore od tovanskog većnika ako li samo merkam muškarca duže od jednog udara srca.“

Klimnuo je glavom pre nego što je stigao da razmisli. Sećanja drugih ljudi govorila su mu da su Tovanci kruti ljudi puni neodobravanja, uzdržani do bola; ili su bar to bili, pre hiljadu i više godina. Nije bio siguran treba li da se smeje ili da ječi. S jedne strane, mogućnost da razgovara sa Birgitom – Birgita! Sumnjao je da će se ikada oporaviti od iznenađenja – ali s druge, sumnjao je da će dole čuti išta od muzike i od buke tih kockica koje mu čangrljaju u glavi. Ona je, nekako, ključ za to. Čovek koji ima imalo mozga ovog trenutka bi se uzverao i zbrisao kroz prozor. „Vrč-dva zvuči mi sasvim u redu“, rekao joj je.

Oštar slani povetarac, odozdo iz luke, donosio je dašak rashlađenja, za divno čudo, ali Ninaevi se činilo kako je noć tišti. Muzika i odlomci smeha ulebdeli bi u palatu, a povremeno bi se slabašno čuli i unutra. Sama Tilin pozvala ju je na bal, zajedno sa Elejnom i Avijendom, ali sve one su je odbile, uz različite stepene učtivosti. Avijenda joj je saopštila da postoji samo jedan ples koji ona izvodi s muškarcima mokrozemcima, zbog čega je Tilin nesigurno zatreptala. Što se nje lično ticalo, Ninaeva bi volela da je otišla – samo budala propušta priliku za ples – a opet, znala je da bi, i da je otišla, radila upravo isto ono što i sada radi. Sedela bi negde i brinula se i pokušavala da ne izgrize zglobove sopstvenih prstiju.

I tako su sve one bile na okupu, zatvorene u svojim odajama sa Tomom i Džuilinom, napete kao tigrice u kavezu, dok su se svi ostali u Ebou Daru veselili. Pa, makar je ona bila takva, u svakom slučaju. Šta li je moglo da zadrži Birgitu? Koliko je vremena potrebno da se jednom muškarcu kaže gde bi trebalo da se nacрта sledećeg jutra? Svetlosti, ceo ovaj napor bio je beskoristan, a odavno je prošlo i vreme za spavanje. Odavno. Kad bi samo mogla da spava, možda bi nekako zaboravila sećanja na užasnu vožnju čamcem prethodnog jutra. Što je gore od svega, njen osećaj za vremenske prilike govorio joj je kako stiže oluja, govorio joj je da bi napolju trebalo da zavija vetar, a kiša šiba tako gusto da se ni na deset stopa ništa ne vidi. Trebalo joj je malo vremena da razume zbog čega je kada je slušala vetar ponekad čula laži. Makar je mislila kako razume. Druga vrsta oluje je dolazila, ne vetar, niti kiša. Nije imala nikakvih dokaza, ali bila je spremna da pojede sopstvene cipelice ako Met Kauton nije nekako umešan u to. Želela je da spava ceo mesec, celu godinu, sve dok je Lan ne probudi poljupcem kao Kralj

Sunca Taliju. Što je bilo šašavo, naravno; to je bila samo priča, a uz to vrlo nepristojna, a u svakom slučaju, ona nije nameravala da postane milosnica bilo kom muškarcu, pa čak ni Lanu. Iako će ga ona nekako pronaći i vezati da bude njen. Ona će... Svetlosti! Da nije mislila kako će ostali buljiti u nju, šetkanjem bi izlizala potplate svojih cipelica!

Sati su se vukli. Čitala je i iščitavala kratko pismo koje je Met ostavio kod Tilin. Avijenda je tiho sedela pored njene stolice visokog naslona, prekrštenih nogu na bledozelenim pločicama, kao i obično, sa primerkom *Putovanja Džaima Lakonogog*, umetnički pozlaćenim i uvezanim u kožu, otvorenim na kolenima. Tu nije bilo nikakve napetosti, makar ne vidljive, a opet, ta žena ne bi ni trepnula kada bi joj neko ubacio guju u haljinu. Čim su se vratile u palatu, ona je navukla zamršenu srebrnu ogrlicu koju je nosila gotovo dano-noćno. Osim za odlazak na brod; rekla je kako ne želi da je izloži opasnosti, tada. Nemajući šta drugo da radi, Ninaeva se pitala zašto li ova više ne nosi svoju narukvicu od slonovače. Načula je neki razgovor, nešto o tome da je neće nositi dok i Elejna ne bude imala istu takvu, ali to nije imalo mnogo smisla. A bilo je nevažno koliko i ta narukvica, naravno. Pismo samo što joj nije urlalo s krila.

Stojeće lampe u dnevnoj sobi omogućavale su da se lako čita, iako je Metov neispisan, dečački rukopis stvarao poteškoće. Sadržaj pisma bio je razlog što se Ninaevi stomak vezao u čvor.

Ovde nema ničega osim vrućine i muva a toga imate koliko vam srce želi i u Kaemlinu.

„Jeste li sigurni da mu ništa niste rekli?“, zahtevala je da zna.

S druge strane sobe, Džuilin se zaustavi s rukom podignutom nad tablom s kamenčićima, i uputi joj pogled uvređene nevinosti. „Koliko puta je potrebno da ti to ponovim?“ Uvređena nevinost bila je jedna od stvari koju su muškarci najbolje izvodili, pogotovo ako bi bili krivi kao i lisica u kokošinju. Baš zanimljivo da je rezbarija na ivici te table predstavljala lisice.

Tom, koji je sedeo za stočićem ukrašenim lapisom, nasuprot hvataču lopova, u svom dobro krojenom vunenom kaputu bronzane boje nimalo nije delovao kao zabavljač, ali jeste kao čovek koji je nekada bio ljubavnik kraljice Morgaze. Kvirgav i sedokos, sa dugim brkovima i gustim obrvama, odavao je dah razočaranog strpljenja od oštih plavih očiju pa do đonova na čizmama. „Ne shvatam kako smo i mogli, Ninaeva“, suvo joj je saopštio, „uzevši u obzir da nam gotovo ništa niste ni rekly, sve do večeras. Trebalo je da pošaljete Džuilina i mene.“

Ninaeva glasno šmrknu. Kao da se ova dvojica nisu muvala uokolo kao muve bez glave još otkad su stigli, gurajući noseve u njene i Elejnine poslove

po Metovim uputstvima. Sem toga, ta trojica nisu mogla da provedu dva minuta zajedno a da ne ogovaraju. Muškarci to nikada nisu ni mogli. Oni... istina je bila, morala je nevoljno da prizna, kako im nikada ranije nije palo na pamet da koriste muškarce. „Otišli biste da ločete i pijančite s njim“, progundala je. „I ne pokušavajte da me ubeđujete kako ne biste.“ Mora da je Met bio zabavljen nečim takvim, i da je ostavio Birgitu da se suši dok čeka na njega u gostionici. Taj će momak uvek pronaći neki način da upropasti svaku zamisao.

„Pa šta i da su otišli?“ Naslonjena na jedan od visokih lučnih prozora, vireći u noć kroz beli gvozdeni balkon, Elejna se zakikotala. Tapkala je nogom, mada je bilo pravo čudo kako je uspevala da razazna melodiju kroz sve te zvuke koji su ispunjavali tamu. „Ovo jeste noć za... oblokavanje.“

Ninaeva se namršti ka njenim leđima. Elejna je bivala sve čudnija cele večeri. Da je nije bolje poznavala, posumnjala bi kako se ta žena iskrada da bi srknula vina. Tačnije, da bi ga ispijala u dugim gutljajima. Čak i da joj Elejna nije bila na oku, kao što jeste, to bi bilo nemoguće. Obe su imale prilično nesrećno iskustvo s previše vina, te nijedna od njih otad nije sebi dopuštala više od jednog pehara.

„Mene zanima taj Džaihim Karidin“, reče Avijenda zatvorivši knjigu i položivši je pored sebe. Ona je odbijala da bar razmisli o tome koliko je neobično delovala sedeći na patosu u plavoj svilenjoj haljini. „Među nama Senotr se ubija čim se pronađe, a nijedan klan, septa, društvo ili prvosestra ne bi ni prstom mrdnuli da se usprotive. Ako je Džaihim Karidin Senotr, zbog čega ga Tilin Mitsobar ne ubije? Zbog čega mi to ne učinimo?“

„Stvari su ovde malo zamršenije“, reče joj Ninaeva, iako se i sama isto pitala. Naravno, ne zbog čega Karidin još uvek nije bio ubijen, nego zašto mu je još uvek bilo dopušteno da dolazi i odlazi kako god poželi. Lično ga je videla u palati tog istog dana, nakon što joj je uručeno Metovo pismo, i pošto je saopštila Tilin njegov sadržaj. Taj je razgovarao sa Tilin preko sat vremena, a otpušten je sa istim počastima sa kojima je i primljen. Imala je nameru da porazgovara o tome sa Elejnom, ali nedoumica o tome šta je Met saznao, i kako, stalno ju je ometala. Taj će im momak doneti nevolje. Hoće, nekako. Ova cela stvar će krenuti naopako, šta god da oni pričaju. Gadno vreme je nailazilo.

Tom pročisti grlo. „Tilin je slaba kraljica, a Karidin je vrlo moćan izaslanik.“ Spustivši kamenčić, držao je oči prikovane za tablu. Zvučao je kao da naglas razmišlja. „Po određenju, Ispitivač Belih plaštova ne može biti Prijatelj Mraka; makar to tako shvataju u Tvrđavi Svetla. Ako bi ga uhapsila, ili samo optužila, našla bi celu legiju Belih plaštova unutar Ebou Dara pre no što bi

stigla i da trepne. Ona bi možda ostala na prestolu, ali od tog trenutka bila bi lutka čije konce povlače iz Kupole istine. Jesi li konačno spreman da se predaš, Džuiline?“ Hvatač lopova mu pokaza zube, a potom se besno nagnu i poče da proučava tablu.

„Nisam mislila da je ona kukavica“, s gađenjem prozbori Avijenda, a Tom se na to osmehnu kao da se zabavlja.

„Ti se nikada nisi suočila ni sa čime sa čim nisi mogla da se boriš, dete“, nežno joj reče, „nećim toliko snažim da možeš samo da pobegneš ili da budeš živa progutana. Pokušaj da obuzdaš svoje prosuđivanje o Tilin dok ti se to ne dogodi.“ Iz nekog razloga Avijenda pocrvene. Ona je obično tako dobro krila svoja osećanja da joj je lice ličilo na kamen.

„Znam“, odjednom se oglasi Elejna. „pronaći ćemo dokaz koji će čak i Pedron Nijal morati da prihvati.“ Ona je uskakutala nazad u sobu. Ne, poigravala je. „Prerušićemo se i pratićemo ga.“

Odjednom, pred njima više nije stajala Elejna, u svojoj zelenoj haljini iz Ebou Dara, nego Domanka u tankoj, pripijenoj plavoj. Ninaeva poskoči pre nego što je uspela da se zaustavi, a usta joj se skupiše od ozlojeđenosti na samu sebe. To što u tom trenutku samo nije bila sposobna da vidi tkanje, nije bilo nikakvo opravdanje da se toliko zaprepasti zbog obične Varke. Usudi se da baci pogled ka Tomu i Džuilinu. Čak je i Tom stajao razjapljenih usta. Nesvesno, ona čvrsto dočepa svoju pletenicu. Elejna će odati sve! Šta se to dešava sa njom?

Varka je najbolje delovala ako ste stajali blizu onoga što je tu bilo ranije, makar po obliku i veličini, tako da su delovi haljine iz Ebou Dara povremeno blekali kroz domansku odeću dok se Elejna vrtela posmatrajući se u dva velika ogledala koja su stajala u toj prostoriji. Smejala se i tapšala je rukama. „O, *nikada* me neće prepoznati. Ni tebe, skorosestro.“ Odjednom je pored Ninaevine stolice sedela Tarabonka, sa smeđim očima i plavim pletenicama ukrašenim crvenim perlicama iste nijanse kao i njena tesno pripijena haljina. Upitno je gledala u Elejnu. Ninaevina ruka jače se stegnu oko pletenice. „A ne smemo ni tebe da zaboravimo“, nastavi da brblja Elejna. „Znam *baš* pravu stvar.“

Ovoga puta, Ninaeva je primetila sjaj oko Elejne. Bila je besna. To što je videla tokove koji su tkani oko nje nije joj nagoveštavalo sliku koju je Elejna stvorila oko nje, naravno. Za to je morala da pogleda u jedno od ogledala. Žena Morskog naroda buljila je nazad u nju, ukočena, sa tucetom naušnica ukrašenih dvostrukim draguljima u oba uha i dvaput više okruglih zlatnih privezaka na lancu koji je bio povezan sa karikom u nosu. Osim nakita, nosila je vezene pantalone od zelene svile i ništa više, onako kako su se žene

Ata'an Mijere odevale kada kopna nije bilo na vidiku. To je bila samo Varka. Ispod tog tkanja još uvek je bila pristojno odevena. Ali... pored svog odraza vide Toma i Džuilina koji su pokušavali da obuzdaju keženje.

Prigušeno skvičanje probi joj se iz grla. „Zažmurite!“, viknu na muškarce, pa poče da skakuće uokolo, mašući rukama, samo da bi joj se haljina videla kroz tkanje. „Žmurite, spaljeni bili!“ O. Žmurili su. Nakostrešena od ogorčenja, ona prestade da pocupkuje. Međutim, ovi više i nisu pokušavali da se savlađuju. U stvari, Avijenda se otvoreno smejala klateći se napred-nazad.

Ninaeva povuče suknje – u ogledalu, žena Morskog naroda kao da je cimnula pantalone – pa se zabljuje u Elejnu. „Prekini s ovim, Elejna!“ Doman-ka joj uzvratil pogled, otvorenih usta i očiju iskolačenih od neverice. Tek je tada Ninaeva shvatila koliko se naljutila: Istinski izvor sijao je na ivici vidnog polja. Posegnuvši za saidarom, ona zabi štit između Elejne i Izvora. Ili je bar pokušala to da učini. Postaviti štit nekome ko već drži Moć nije lako, čak i ako ste jači. Jednom, kad je bila devojčica, udarila je gazda Luhanovim čekićem u njegov nakovanj, što je jače mogla, a od toga se tresla sve do prstiju na nogama. Ovo je bilo dvaput jače od toga. „Tako ti ljubavi Svetlosti, Elejna, jesi li ti pijana?“

Sjaj oko Domanke lagano se ugasi, a s njim nestade i Domanke. Ninaeva je znala da je tkanje nestalo i sa nje, ali ipak zvirnu u ogledalo i ispusti uzdah olakšanja kada u njemu ugleda Ninaevu al'Mere u plavoj haljini prošaranom žutim.

„Ne“, lagano reče Elejna. Lice joj je gorelo od crvenila, ali to nije bilo zbog stida, bar ne u potpunosti. Isturila je bradu, a glas joj je postao leden. „*Ja* nisam.“

Vrata ka hodniku otvoriše se uz tresak, a Birgita se utetura široko se osmehujući. Pa dobro, nije se stvarno teturala, ali bila je primetno nesigurna na nogama. „Nisam očekivala da ćete svi ostati budni čekajući me“, veselo im reče. „Pa, zanimaće vas da čujete šta imam da vam kažem, ali prvo...“ Načinivši dva sigurna koraka osobe koja u sebi očito ima podosta pića, ona nestade u svojoj sobi.

Tom je buljio u vrata sa smetenim osmehom na licu, Džuilin sa zaprepasćenim. Oni su znali ko je ona, potpunu istinu. Elejna je čkiljila niz svoj nos. Iz Birgitine spavaće sobe začu se pljuskanje, kao da je neko ispraznio vrč na pod. Ninaeva izmenja začuđene poglede sa Avijendom.

Birgita se ponovo pojavi, sa licem i kosom sa kojih je kapala voda, kaputića natopljenog od ramena do lakata. „Sad mi je mozak bistriji“, reče ona zavalivši se uz uzdah u naslonjaču sa okruglastim nožicama. „Taj momak

ima šuplju nogu i rupu na peti. Čak je uspeo da prevaziđe u piću i Beslana, a ja sam već počela da mislim kako je za tog malog vino isto što i voda.“

„Beslana?“, reče Ninaeva podigavši glas. „Tilininog sina? Šta je on tražio tamo?“

„Kako si to mogla da dopustiš, Birgita?“, uzviknu Elejna. „Met Kauton će pokvariti tog dečaka, a njegova majka će onda kriviti nas.“

„Taj dečak je tvoj vršnjak“, ukočeno joj saopšti Tom.

Ninaeva i Elejna izmeneše zburnjene poglede. Čemu ta opaska? Svima je poznato da muškarci ne dosežu potpunu razumnost, kakva god da je, bar još deset godina posle žena.

Začudenost nestade sa Elejninog lica, a umesto nje se pojavi odlučnost i ne mala ljutnja kada se ponovo usredsredila na Birgitu. Ovde će biti oštrih reči, reči zbog kojih će, možda, obe sutra zažaliti.

„Ako biste nas ti i Džuilin sada napustili, Tome“, brzo reče Ninaeva. Bilo je vrlo neverovatno da će njih dvojica sami od sebe primetiti kako je to potrebno. „Potrebno vam je da se naspavate, kako biste mogli da budete sveži i odmorni sutra ujutro.“ Sedeli su tamo piljeći u nju kao dve zaprepašćene budale, te ona malo čvršćim glasom reče: „Sad?“

„Ova je igra okončana još pre dvadeset kamičaka“, reče Tom bacivši pogled na tablu. „Šta kažeš, da odemo u našu sopstvenu sobu i otpočnemo novu? Postaviću deset kamenova gde god ti to želiš bilo kada u toku igre.“

„Deset kamenova?“, poskoči Džuilin, odgurnuvši svoju stolicu. „Da nećeš da mi ponudiš i riblji paprikaš i zemičku uz to?“

Raspravljali su se sve vreme dok su izlazili, ali na vratima su obojica stali i pogledali je ozlojeđeno se dureći. Ne bi se začudila da ostanu budni celu noć samo zato što ih je poslala u krevet.

„Met neće iskvartiti Beslana“, suvo saopšti Birgita, kada su se vrata zatvorila za muškarcima. „Sumnjam da bi i devet pero-igračica sa brodskim tovarom rakije mogle njega da pokvare. Ne bi znale odakle da počnu.“

Ninaeva oseti olakšanje kada je to čula, mada je u ženinom glasu bilo nečeg čudnog – najverovatnije zbog pića – ali Beslan nije bio glavna tema. Ona to i reče, a Elejna se nadoveza. „Ne, nije. Ti si se *napila*, Birgita! A ja sam to osetila. Ja sam još uvek omamljena ako se ne usredsredim. Naša veza ne bi trebalo ovako da deluje. Aes Sedai ne padaju uokolo kikoćući se ako njihov Zaštitnik previše pije.“ Ninaeva diže ruke.

„Ne merkaj me tako“, odvrati Birgita. „Ti o tome znaš više nego ja. Aes Sedai i Zaštitnici ranije su uvek bili muškarci i žene. Možda je u tome razlika. Možda smo suviše slične.“ Osmeh joj je bio malo iskrivljen. Očito

nije bilo dovoljno vode u tom vrču. „To može da dovede do neprijatnosti, pretpostavljam.“

„Ako bismo mogle da se držimo važnih stvari?“, ukočeno upade Ninaeva. „Kao što je Met?“ Elejna je taman zaustila da odbrusi Birgiti, ali brzo zatvori usta, a dve crvene mrlje jasno joj se ovog puta ocrtale na obrazima. „Sad“, nastavi Ninaeva. „Hoće li se Met pojaviti ovde ujutro, ili je u istom jadnom stanju kao i ti?“

„Možda bi i mogao da naiđe“, reče Birgita prihvatajući šolju čaja od nane što joj je pružila Avijenda, koja, naravno, potom sede na patos. Elejna se za trenutak mrštila na nju, a onda, ni manje ni više, prekrsti noge i spusti se pored nje!

„Kako to misliš, možda bi i mogao?“, zahtevala je da zna Ninaeva. Ona je usmerila, a naslonjača u kojoj je ranije sedela dolebdela do nje, a ako je potom tresnula o pod, to joj je i bila namera. Opijanje, sedenje na patosu. Šta će biti sledeće? „Ako očekuje da ćemo mu doći puzeći...!“

Birgita je srkala čaj zahvalno mrmljajući, a za divno čudo, kada je pogledala u Ninaevu više nije delovala toliko pijano. „Odgovorila sam ga od toga. Čini mi se da to i nije ozbiljno mislio. Sada će biti sasvim zadovoljan izvinjenjem i jednim zahvaljivanjem.“

Ninaeva iskolači oči. Ona ga je *odgovorila* od toga? Izvinjenje? Metrimu Kautonu? „Nikad“, zarezala je.

„Zbog čega?“, zahtevala je da zna Elejna, kao da je to uopšte važno. Pravila se kao da ne vidi Ninaevine stisnute zube.

„Kamen Tira“, reče Birgita, a Ninaeva uz trzaj okrete glavu. Ta žena više uopšte nije zvučala nimalo pijano. „Rekao mi je da je otišao u Kamen, sa Džuilinom, kako bi vas dve izbavio iz tamnice iz koje niste mogle same da pobegnute.“ Polako je odmahivala glavom, kao da je zaprepašćena. „Nisam sigurna da li bih ja to učinila i za koga osim za Gajdala. Ne iz Kamena. Rekao mi je kako ste mu zahvalile tek reda radi, a naterale ste ga da se oseća kao da on vama duguje zahvalnost što ga još niste izudarale nogama.“

To je bila istina, na neki način, ali potpuno izvitoperena. Tamo je bio Met, sa svojim podrugljivim osmehom, trtljajući o tome kako, eto, on za njih vadi kestenje iz vatre ili nešto tako. Još onda je taj mislio kako može da im određuje šta bi trebalo da rade. „Samo je jedna Crna sestra čuvala stražu u tamnicama“, progundala Ninaeva, „a mi smo se bile pobrinule za nju.“ Istina je, još nisu bile smislile kako bi otvorile vrata dok su pod štitom. „Be’lal se nije bio stvarno zanimao za nas, u svakom slučaju – to je bilo samo da bi namamio Randa. Po svemu što znamo, Moiraina ga je možda do tada već i bila ubila.“